tekstil

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR YIL: 5 - SAYI: 65 EYLÜL 1972

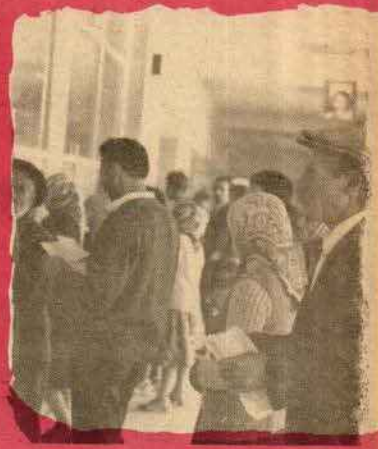

DERGİDEN İŞÇİLERE

bu sayıda da SSK'yı tartışıyoruz

Bu sayımızda baştan sona Sosyal Sigortalar konusuna yer veriyor,daha doğrusu bu konuyu bütün ayrıntılarıyla açmaya çalışıyoruz.Bu koca müessesenin, fakat işlemeyen işletmenin ipliğini pazara çıkarıyoruz.

SSK konusunu bugüne kadar çeşitli yayın organları, çeşitli kişiler ele aldılar.Bir sürü sözler söylendi, çözümler önerildi. Amaaa, bugüne kadar bizim primlerimizle yaşayan SSK hakkında biz işçilere birşey sorulmadı.

Bugün üstünde söz sahibi olmamız gereken bu kurumla ilgili her konuyu didik didik edip ilk defa olarak biz işçilerin gözüyle en doğru çözümü getireceğiz.

Açık oturum sayfamızda işçi arkadaşlarımız bu konudaki görüşlerini açıklıyorlar. Röportaj sayfasında ise SSK'nın çürümüş yapısını gözler önüne seriyoruz. Genel Başkanımız Rıza Güven'in yazısı ise bu durumdan kurtulmanın en gerçekçi yollarını gösteriyor.

Tekstil'in bu sayısını, SSK özel sayısı olarak da kabul edebiliriz. Böyle bir sayının biz işçiler için çok yararlı olacağı düşüncesindeyiz.

Alın terimizin bir kısmı olan primlerimizle yaşayan SSK'nın yönetiminde , bundan böyle biz işçilerin söz sahibi olması gerekiyor.

İşte bu sayıda biz de bu konuyu didik didik ettik.Bundan sonraki sayılarımızda zaman zaman gene değineceğiz bu konuya.

Başlattığımız bu mücadele SSK yönetiminde işçiler söz sahibi oluncaya kadar sürecektir.

Geçen sayıda Anayasa konusunda yaptığımız açık oturum, görüyoruz ki, işçi arkadaşlarca ilgiyle karşılanmış ve çeşitli tartışmalara yol açmış. Bu sayımızda da arkadaşlarımızın görüşlerini, açık kalplilikle söyledikleri,tartıştıkları, SSK ile ilgili bir açık oturum bulacaksınız.

Bundan böyle açık oturumlar, her sayıda değişik arkadaşlarla,değişik konular üstünde sürecek.

Açık oturuma katılmak, görüşlerini duyurmak ve tartışmak isteyen işçi arkadaşların dergimize başvurmalarını dileriz.

Basın bürosundan sevgi ve saygılarla...

Sahibi : Rıza GÜVEN - Sorumlu Müdür: Abdullah SERT
Adres : Sıhhıye Apt. 9, CAĞALOĞLU - Tel: 26 85 90
Baskı : Karaca Ofset - Düzenleyen: Asya Yayıncılık
Ayda bir yayınlanır. Ayrıca para ile satılamaz.

Birisine balık versen
doyar bir defa
Balık tutmayı öğret ona
Doysun ömür boyunca

ELAZIĞ SÖZLEŞMESİNDE BAŞARILI BİR ADIM

Geçen sayılarımızda örgütlenme çalışmalarımızı uzun uzun anlattığımız Elazığ'lı tekstil işçisi arkadaşlarımız adına sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri tamamlanmış ve sözleşme imzalanmıştır.

Elazığ'lı işçi arkadaşlarımıza derin bir nefes aldıran sözleşme imzalandıktan sonra işçi arkadaşlar arasında bir bayram havası esmeye başlamıştır.

Teksif'in, bizim örgütlenmemizi engellemek için çevirdiği türlü dolaplara

Rıza Güven Elazığ'lı işçi arkadaşlarla

rağmen, Elazığ işçilerinin kararlılığı, örgütlenme çalışmalarını kısa zamanda sonuçlandırmış ve toplu sözleşme görüşmelerine bu birlikten alınan güçle girilmişti.

Böylesine güçlü olarak girilen sözleşme de tabiatıyla bir zafer ile sonuçlanmıştır. Elazığ'lı işçi arkadaşlarımız bu sözleşme ile yüksek bir ücret zammına ve önemli sosyal haklara kavuşmuşlardır.

Ücret zamları hakkında görüşüne başvurduğumuz Genel Başkan Rıza Güven, "Size şunu aldık bunu aldık demeyeceğim. Elazığ'lı işçi arkadaşlarımızın aldığı zammı öğrenmek için Tekstil'in 1963 yılından bu yana imzaladığı dört toplu sözleşmede aldığı zamları toplayın. İşte bugün Elazığ'lı işçi arkadaşlarımız topladığınız bu zamların toplamından daha fazla zam almışlardır. Bilmem birşey eklemeye gerek var mı?" demiştir.

Elazığ'lı arkadaşlarımızı bu başarılı sözleşmeden dolayı kutlarız.

AKSA İŞÇİLERİNİN İŞKOLU DAHA BELLİ OLMADI

Yalova'da kurulu Aksa Sentetik Elyaf fabrikasında çalışan işçi arkadaşlarımızın hangi işkoluna dahil oldukları konusunda ortaya çıkan uyuşmazlık halen sonuçlanmamıştır.

Bilindiği gibi sendikamız bu fabrikada örgütlenme çalışmalarına başlamış ve kısa zamanda tamamlamıştı. Ne var ki başka bir işkolunda bulunan bir sendika, bu işyerinin tekstil işkoluna değil petrol işkoluna girdiği iddiasıyla Danıştay'a başvurmuş ve yürütmenin durdurulmasını istemişti.

Danıştay konuyu esas hakkında incelemeye girişmeden önce ileride doğabilecek bir karışıklığı önlemek amacıyla yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir.

Araya adli tatil girdiğinden Danıştay'ın esas hakkında karar vermesi gecikmiştir.Adli tatil bittiğine göre yakında Danıştay bu konuda karar verecektir.

500 işçi arkadaşımızın geciken toplu sözleşmeden dolayı tedirgin oldukları Aksa'da kesin sonuç alındıktan sonra çalışmalar sendikamız tarafından en kısa zamanda sonuçlanacak şekilde sürdürülecektir.

Bu arada işçi arkadaşlarımızın her türlü meselelerini çözmek,onları gelişen durumlarla ilgili olarak aydınlatmak üzere kurulan sendikamız temsilciliği Karamürsel Caddesi, Nail Öz pasajında bulunan yerinde salı,perşembe ve cumartesi günleri işçi arkadaşlarımız için açık bulundurulmaktadır.

Sendikamız yetkilileri işçi arkadaşların bütün meselelerini bu günler içinde ve sabah saat 8'den akşam saat 8'e kadar temsilciliğimize başvurarak çözebileceklerini belirtmişlerdir.

SÜN-JÜT'TE GÖRÜŞMELER DEVAM EDİYOR

Bir süre önce başladığını haber verdiğimiz Sün-Jüt işyerindeki toplu sözleşme görüşmeleri halen devam etmektedir.

Sendikamız Beyoğlu şubesi yetkilileri tarafından yürütülmekte olan görüşmeler hakkında bilgisine başvurduğumuz yönetici arkadaşlarımız,"Görüşmelerin hiçbir taviz verilmeden,kararlılıkla sürdürüldüğünü" belirtmişlerdir.

TÜRKMEN TRİKOTAJ İŞÇİLERİ SENDİKAMIZ SAFLARINA KATILDI

Sağmalcılar'daki Türkmen Trikotaj Fabrikası'nda çalışmakta olan işçi arkadaşlarımız sendikamız saflarına katılmışlardır. Mahmutpaşa şubemiz tarafından yapılmış olan örgütlenme çalışmalarının tamamlanmasından sonra yetki konusunda Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurulmuştur.Yetkinin sendikamız adına kesinleşmesinden sonra toplu sözleşme görüşmelerine başlanmıştır.

İşçiler Yönetimde sözsahibi bunalımı

Türkiye'nin en büyük, en zengin ve en güçlü kuruluşu olarak tanımlanan Sosyal Sigortalar Kurumu 22 yaşına basmadan kanserli hasta görünümüne sokuldu.

Gün geçmiyor ki,onun çıkmazda oluşundan söz edilmesin.Gün geçmiyor ki iflasın eşiğinde olduğu söylenmesin. Gün yok ki,kurumun geleceği hakkında karamsar görüşler yansıtılmasın kamuoyuna.

Dergimizin bu sayısında basın büromuzun yaptığı çalışmalar oldukça geniş bilgi veriyor kurumun içinde bulunduğu koşullardan.

Bu da kuruluşun böylesine karamsar koşullara düşmesinin asıl sebepleri nelerdir?

-Kuruluşunda hesaplar yanlış mı yapılmıştır?

-İşleyişinde ne gibi eksiklikler vardır?

-Sigortalıların ücretlerinden aşağı yukarı %22'sini alarak oluşan ve çok gürbüz olması gereken bu genç delikanlıdan kanserli diye söz etmek niye?

-Hastanın doktordan,doktorun yöneticiden,yöneticinin yasalardan yakınmalarının nedenleri bilinmez mi?

Sosyal Sigortaya bağlanmanın yasa ile zorunlu kılınmasına karşı çıkamayız,kendi çıkar bilincine ermemiş top-

ÖRENBAYAN'DA GÖRÜŞMELER DEVAM EDİYOR

Örenbayan İleri İplik Fabrikası'nda, nakış makarası ipliği üretmekte olan 160 işçi arkadaşımız adına yürütülmekte olan toplu sözleşme görüşmelerine başlanmıştır.Beyoğlu şubemiz tarafından yürütülmekte olan görüşmeler halen devam etmektedir.

madıkça SSK
özülemez

görüş

Rıza Güven

lumumuza bakarak. Bununla beraber isteğe bağlı sigortaların aldıkları primlere karşı verdiği üstün haklara rağmen içinde bulundukları karlılığı ve geleceğe ait güvencelerini gördüğümüz zaman nasıl bir çelişkiye düştüğümüzü üzülerek görüyoruz. Sosyal Sigortalar Kurumu isteğe bağlı olmalı, yöneticileri de tüccar zihniyetiyle çalışmalı ki, kurumun geleceği güvence içinde bulunsun diyeceği geliyor insanın. Fakat yukarıda değindiğimiz gibi ne toplumumuz buna elverişlidir, ne de sosyal güvenlik anlayışına sığar bu düşünce.

Bunun için zorunlu sigortalılık ilkesinden sapmadan kurumun içinde bulunduğu çıkmazlardan kurtulması için neler yapılması gerektiğini eleştirmek ve önermekten başka çaremiz yoktur.

Bize göre kurum, düzelme olanağı kalmamış kanser hastası değildir. Tüm karamsarlıklara rağmen düzelebilecek bir hastadır. Kurtulması için kurumun kuruluş yasası baştan ele alınarak geçirdiği 22 yıllık deneylerin ışığında çağdaş uygarlık düzeyindeki sigortacılık anlayışıyla gerekli değişiklikler yapılmalıdır.

Önerilerimiz:

1- Kurumun yönetimi siyasal iktidarın elinden kurtarılmalı en az işçi kadar primle katkıda bulunması koşulu ile Devlet, işçi ve işverenlerin yönetimine verilmelidir. Devletin katkısı sağlanamıyacaksa işçi ve işverenlerin ortak yönetimi ve devletin denetimine verilmelidir

2- Kurumun gelirleri kurulacak bir banka aracılığıyla Türkiye'nin bankacılık koşullarına göre değerlendirilerek, diğer bankaların sömürüsünden kurtarılmalıdır.

3- Devlete ve işverenlere verilmiş krediler en kısa zamanda geri alınarak, daha verimli yatırımlarda değerlendirilmelidir.

4- Kurumda çalışanlar yeni bir anlayışla gözden geçirilerek gereksizler ayıklandıktan sonra daha rasyonel bir çalışma düzeni kurulmalı ve bürokrasi asgariye indirilmelidir.

5- Hastalık sigortası ve sağlık örgütlerinde çalışan doktor ve diğer personelin sorunları gerçekçi bir anlayışla yeniden ele alınmalıdır.

6- Sosyal konutlar kurum tarafından yaptırılmalı, kooperatifler ve müteahhitlerin elinden kurtarılmalıdır.

7- Sosyal Sigortalar Kurumu genel kurulu "ağlama duvarı" olmaktan kurtarılmalı, aldığı kararların uygulanması zorunlu bir organa dönüşmesi sağlanmalıdır

RUHİ KİRİŞOĞLU İŞYERİNDE YETKİMİZ KESİNLEŞTİ

Yedikule şubemiz bölgesindeki Kirişçioğlu fabrikasında bir süreden beri devam etmekte olan yetki uyuşmazlığı sonuçlanmış ve yetki sendikamız adına kesinleşmiştir.

İşverenin, işyerinin örgütlenmesine engel olmak amacıyla giriştiği bir dizi usulsüz ve kanunsuz harekete rağmen gerek Kirişçioğlu'nda çalışan işçi arkadaşlarımızın birliği, gerekse sendikamızın yürüttüğü tutarlı çalışmalar meyvesini vermiş ve yetki alınmıştır.

Yakında işveren toplu sözleşme görüşmelerine çağrılacaktır. Sendikamız yetki alınması sırasında sürdürdüğü mücadeleyi toplu sözleşme görüşmeleri sırasında da yürütmeye kararlıdır.

TOPKAPI İPLİK'TE SÖZLEŞME İMZALANDI

Daha önceki sayılarımızda başladığımı

bildirdiğimiz, eski adıyla Makaracılık, yeni adıyla Topkapı İplik işyerindeki toplu sözleşme görüşmeleri sona ermiş ve sözleşme imzalanmıştır.

Bilindiği gibi kapatılan Makaracılık işyerinin yeni sahipleri ile başlangıçta yetki konusunda uyuşmazlığa düşülmüş, fakat daha sonra uyuşmazlık çözülerek görüşmelere başlanmıştır.

Tamamlanan görüşmeler sonunda tam bir anlaşmaya varılmış ve toplu sözleşme imzalanmıştır. Çok iyi ücret ve sosyal yardım şartları getiren yeni sözleşme işçi arkadaşlara anlatılmış ve yürürlüğe girmiştir. Sözleşmenin ücret ve sosyal haklarla ilgili konuları dışında işçi arkadaşların ikramiye konusu da önemli bir

yenilik taşımaktadır. Buna göre daha önce 15 günlük ücret tutarı kadar ödenen ikramiyeler 20 günlük ücret tutarı kadar ödenecektir. Böylece işçi arkadaşlarımız iki bayram arifesinde ödemek üzere toplam 40 gündelik tutarında ikramiye almaya hak kazanmışlardır

KAZLIÇEŞME YÜN İPLİK'TE SÖZLEŞME

Bir fabrikası Bomonti'de, öteki fabrikası Kazlıçeşme'de bulunan " Kazlıçeşme Yün İplik Fabrikaları"nda toplu sözleşme görüşmeleri sonuçlanmış ve sözleşme imzalanmıştır.

Daha önce süresi biten toplu sözleşmenin feshinden doğan yetki sorunu halledildiğinden, başlatılmış olan görüşmeler oldukça olumlu geçmiş ve toplam 300 işçi arkadaşımızı ilgilendiren sözleşmede birçok yeni haklar alınmıştır.

Sözleşme ilgili şube başkanları tarafından işçi arkadaşlara anlatılmış ve yürürlüğe girmiştir.

SENDİKAMIZA CEVAP VERİYORUZ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ile Başbakan Ferit Melen arasında süregelen tartışma sırasında, Sıkıyönetimin tarafsız davranıp davranmadığı konusuna da değinilmiştir. Tartışmanın bu konuya ilişkin bölümünde, Tekstil İşçileri Sendikası'nın Adana'da şube açmak üzere girıştiği çalışmaların Adana-Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından yasaklanması üzerinde durulmaktadır.

Bu konuda süregelen ve sürüp gideceğe benzeyen tartışmalara açıklık getirmek amacıyla sendikamız bu basın toplantısını düzenlemek gereğini duymuştur.

Bugüne kadar ülkemizin içinde bulunduğu ağır şartları daha da ağırlaştırmamak amacıyla herhangi bir açıklamada bulunmaktan dikkatle kaçınmıştık. Ne var ki sayın Başbakanın 19 Eylül 1972 günlü gazetelerde yayınlanan cevabı bizi olayı bütün ayrıntılarıyla kamuoyunun bilgisine sunmak zorunda bırakmıştır.

Sendikamız konuyu en başından ele alıp, hiçbir ayrıntıyı atlamadan bir mektup halinde yazıp Cumhurbaşkanı'na, parti başkanlarına, bakanlara, bazı milletvekillerine sunmuştur. İlişikte sunduğumuz bu mektup metni sizleri yeterince aydınlatacaktır.

Bütün gerçekleri açıklayan bu mektubumuzun ilgililere gönderilmesinden bir gün sonra sayın Melen bir demeç vermiş, Bülent Ecevit'i cevaplandırırken bazı üzücü iddialarda bulunmuştur.

Melen açıklamasında, durumun tamamen hukuki bir tasarruf olduğunu, komutanlığın ilgili yasa hükümleri uyarınca dernek ve sendika faaliyetlerini yasaklayabileceğini öne sürmüştür.

Bu durum bizlerce de bilinmektedir. Ne var ki izaha muhtaç olan durum Adana bölgesinde sendikal faaliyetlerin değil valnızca TEKSTİL SENDİKASI FAALİYETLERİ-

YÖNELTİLEN İTHAMLARA

NİN YASAKLANMASI konusudur. Burada aynı işkolunda faaliyet gösteren bir başka sendikanın -ki yöneticilerinin iktidara yakınlıkları bilinmektedir- çalışmalarına izin verilirken öteki sendikanın çalışmalarının yasaklanması bu hukuki tasarruf üzerinde bazı haklı endişelerimizin doğmasına yol açmıştır.Gerçekten de Adana'da gerek Türk-İş'e gerekse DİSK'e bağlı hiçbir sendikanın faaliyeti yasaklanmamış,buna karşılık sendikamızın çalışmaları yasaklanmıştır.

Melen demecinde bu konuya da değinmekte ve "...girişilen teşebbüslerle böyle bir sendika şubesinin kurulmak istenmesi sıkıyönetimin ilanını gerektiren aşırı ideolojik akım ve eylemlerle ilgili huzur bozucu maksatların güdüldüğü kanaatini vermiştir." demektedir.

İlişikte sunduğumuz mektupta da açık açık ve ayrıntılı bir şekilde açıkladığımız gibi sendikamız,Adana yöresinde giriştiği örgütlenme çalışmaları sırasında yasaların gerektirdiği ve hatta gerektirmediği bütün müracaatlarını yapmış ve gerekli mercileri kesinlekle aydınlatmıştır.Aynı işkolundaki bir başka sendika tarafından yıllardır istismar edilen Adana'lı tekstil işçilerini,namuslu bir sendikanın çatısı altında toplamak amacını güden çalışmalarımızın "huzur bozucu maksatlar" gütmekle suçlanması bizim aklımızın alamayacağı bir suçlamadır. Kaldı ki hiçbir fiili harekette bulunmadan bu suçlamaların yapılması sendikamız tarafından kesinlikle reddedilecek bir görüş ve davranıştır. Tekstil İşçileri Sendikası bugüne kadar sürdürdüğü tutarlı ve onurlu çalışmalarının hiçbirinde yurtseverlikle çelişen, "huzur bozucu maksatlara matuf " yan bulunmadığı kanısındadır ve bunu ispat edebilecek güçtedir.

Sayın başbakan açıklamasının sonunda "...sendika şubesini Adana'da faaliyete geçirmek isteyenlerin daha önceki eylemleri ve irtibat halinde bulundukları bazı kuruluşlar bakımından Sıkıyönetim Komutanlığı olumsuz bir kanaata varmıştır" demektedir.

Sendikamızın daha önceki eylemleri ya salsınırlar içerisinde Anayasa ve sosyal devlet düzeninin kurulması için demokratik mücadeleyi namuslu ve tutarlı bir çizgide sürdürmekten ibarettir.Eğer sendikamızın "daha önceki eylemleri" ibaresiyle bugüne kadar sürdürdüğü onurlu mücadele mahkum edilmek isteniyorsa buna bir diyeceğimiz yoktur.Ama o zaman ülkemizdeki demokrasi ciddi ölçüde sakatlanmış olacaktır. İşte buna bir diyeceğimiz olur.

Öte yandan aynı demeçteki "irtibat halinde bulunduğumuz kurullardan" sözedilmektedir.Sendikamız yöneticileri bugüne kadar partiler-üstü sendikacılık uydurmacasını kesinlikle reddederek,ülkemizin siyasal konularında da ağırlığını koymaya çabalamıştır.Bu konuda yöneticilerimizin aynı siyasal görüşleri paylaştığı bir siyasal partiyle yani sosyal demokrat ilkelerin savunucusu CHP ile irtibat halinde bulunuşu,sendikamıza yöneltilecek bir suçlama olamaz.

Halkın demokratik yollardan iktidara gelmesini amaçlayan sayın Bülent Ecevit ve partisi ile sendika yöneticilerimizin fikri ittifak halinde bulunması hiçbir şekilde suçlanamaz.

Yok eğer burada amaçlanan başka kuruluşlar ise bunun açıklığa kavuşturulması gereği vardır.Aksi takdirde gerek ülkemizin başbakanını gerekse Sıkıyönetim Komutanlığını yanlış istihbaratlarıyla,daha doğru bir deyimle,iftiralarıyla yanıltanlar hakkında mutlaka kanuni soruşturma yapılması gerekecektir.

Sonuç olarak gerek bu sözlerimizle ve gerekse ilişikte sunduğumuz mektupla ola

Sonuç olarak gerek bu sözlerimizle gerekse ilişikte kopyasını sunduğumuz mektupla olayı bütün ayrıntıları ile açıklamış bulunuyoruz.

Bugüne kadar ordumuzun tarafsızlığı konusunu,kamuoyu önünde gölgelememek amacıyla sustuk.Ne var ki susuşumuz sendikamızı asılsız suçlamaların boy hedefi haline getirmiştir.İşte bu yüzden bu açıklamaları yapıyoruz.

Hepinizi saygılarımızla selamlarız.

dev bir güç cüce bir yönetim

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU

Genç işçi kadın,minik kızını kolundan çekerek hem yürüdü hem de bağırdı:"Allah sizin gibi hastanenin belasını versin."

Yaşlı bir Sümerbank işçisi,"Sus kızım bela okuma" diyecekti vazgeçti.Hakverdi. Üstelik bir başka gün, bal gibi kendisinin de böyle bağırabileceğini düşündü, genç işçi kadına iyice hak verdi... Yere tükürdü, "Kavanoz dipli dünya" diye geçirdi içinden.

İçerilere doğru polikliniklerin bulunduğu koridorda dolaşan,bir eli sargılı bir işçi delikanlı yedinci defa, kapıdaki hademeye,"Dayı benim sıram hala gelmedi mi?"diye sordu.

Kapıdaki hademe,sekizinci defa, " Yok oğul, hele bekle az daha.Hem de alış biraz beklemeye."diye homurdandı.Hem dostça hem de bıkkın.

1. Dahiliye'nin kapısından başını uzatan sekreter kız,"Sıra kimdeyse gelsin" diye seslendi.Altmış yedinci hasta ürkek ürkek içeri süzüldü.Sekreter kız alnında biriken teri silerek oda kapısını usulca kapadı.

Asabiye kliniğinde yorgun bir doktor "Başım ağrıyor, uyuyamıyorum" diye şikayetini anlatan dokuma ustasını dinledi, önündeki reçeteye vitamin gibi, aspirin gibi, bakkallarda bile satılabilen bir ilaç yazdı. Arkasından utandı."Başağrısı ve uykusuzluğun yüz seksen sekiz çeşit sebebi vardır.Bunun sebebini anlamak için en az yarım saatlik bir çalışma gerekir"diye düşündü.Bu hastaya topu topu iki dakika yirmi beş saniye ayırabilmişti. Düşündü,bir daha utandı.Sonra dişlerinin arasından bir dolu sövdü.

Hasta,"Doktor beyin keyfi yok, işte, gene yarım yamalak bakıp savdı beni başından" diye iç geçirdi.Bir ağız dolusu da o sövdü.

Bütün bunlar olurken biz oradaydık.Orada,dev sağlık tesisi SSK Samatya Hastanesi'nde.Ve saat,sabah on buçuk'a geliyordu.

BİTMEZ Mİ BU ÇİLE?

Yukarıda kestirmeden anlattığımız olayların her biri,her allahın günü tekrarlanmakta... Hastası şikayetçi,doktoru şikayetçi,hemşiresi şikayetçi,sendikacısı şikayetçi hatta tuzu kuru işverenler bile şikayetçi.

Bütün şikayetler bir cümle ile özetlenebiliyor: Sosyal Sigortalar Kurumu, dev bir güce sahiptir.Ve Sosyal Sigortalar Kurumu, cüce bir yönetim ile çalışmaktadır.Hiçbir hizmet hedefine ulaşamamakta,hiçbir işçi SSK'ya güvenememekte -

dir.

Bugüne kadar çok yazıldı,çok çizildi. SSK şöyle dendi,SSK böyle dendi.Ama işçiler hiç konuşmadı bu konuda.Hep işçilerin dışındaki kişiler konuştular, yazdılar, çizdiler.

Oysa SSK'nın milyarlarla ölçülen maddi gücünün yaratıcıları yalnız ve yalnız işçilerdi.

Bir işçiye yaklaştık.Sabahın köründen beri sıra bekleyen yorgun bir tekstil işçisine.Adı Kerim'di.Kartaltepe fabrikasında çalışıyordu.Zeytinburnu Osmaniye arasında tek odalı bir kondusu,bir yaşlı anası,karısı ve dört çocuğu vardı.Ailede çalışan tek kişi de kendisiydi.Ayda eline net 815 lira geçiyordu.

-"Bak arkadaş" diye başladı söze."Benim buraya ikinci gelişim.Dün de geldim ama sırada bekledim,bekledim de ,gittim. Bugün de muayene olamazsam gitti benim üç gündelik.Ben şimdi hastalıktan geçtim giden gündeliklerin hesabındayım."

-Bir dün gelmişsin,bir de bugün.Nasıl oluyor da üç gündelik gidiyor,diye sorduk.

-"Şimdi ben fabrikadan Bakırköy Dispanserine sevkedildim.Göğsümden şikayetçiyim. Geceleri sancıyor, uyuyamıyorum. Gittim Bakırköy Dispanserine. Dediler, röntgenin alınacak.İyi dedim.Alın, kurtulalım şu dettten.Ne gezer.koskoca hastanede röntgenci doktor yokmuş.Sen,dediler,Samatya'ya git,röntgenini çektir,ondan sonra bize gel.Yahu,işimden gücümden gündeliğimden olurum,dedim.O zaman doktorun biri beni bir azarladı,bir payladı ki sanki uşağını azarlıyor.Şunun ağzının ortalık yerine bir tane... diye içimden geçirdim ama...besbelli ki vazife başında memura hakaret diye başımı belaya sokacaklar,naçar, peki dedim.Geldim Samatya'ya,yol parası gitti cepten. Dün öğle yemeğini burada üzüm,peynir,ekmekle yedim,onun parası da gitti cepten.Dönüş için yol parası,bu sabah geliş yol parası...Anladın değil mi arkadaş?Giden üç gündelik de cabası...Benim bütün bunlardan sonra aklım nereye takılıyor biliyor musun?"

-Nereye?

-"Şu her ay benden kesilen dünyanın sigorta primini kim alıyor acaba? Sonra bu primler ne oluyor?Bunları benden kestikten sonra kimlere yederiyorlar acaba?

İşte SSK bunalımının gerçek nedenleri bu sorularda yatıyor.Yorgun yüzlü aydınlık kafalı Kerim arkadaştan dostça ayrıldık. Az ötede göz kliniğinden çıkan bir genç kıza yaklaştak. İlkin konuşmak istemedi.Ama sonra bir boşaldı ki... Bir çırpıda anlattı derdini:

-"Göz doktoruna geldim buraya... İlaç fabrikasında işçiyim ben.İşim sabahtan akşamacek şişelere bakmak.Bozuk şişeleri sağlamlardan ayırmak.Bu yıl dördüncü yıl olacak.Dört yıldır şişelere bakarım. Eskiden pek şikayetim yoktu.Ama iki aydır, geceleri gözlerim yanıyor,sulanıyor.Uyuyamıyorum göz sancısından."

-İki aydır neden çıkmadın viziteye?

-"Patron bozuk çalıyor.Daha doğrusu patron,ustabaşıya emir vermiş,sık sık viziteye çıkanlar için fabrikada pek ha-

yat yok. O yüzden cesaret edemedim bir türlü.Ama artık acıdan uyuyamaz olunca, çaresiz geldim."

-N'oldu?Hekimler bir çare bulabildi mi derdine?

-"Bilmem.İşte girmemle çıkmam bir oldu zaten.Beş dakika bile kalmadım doktorun yanında.Ama bir torba ilaç verdi bana doktor.Nereden anladı da bu kadar ilaç verdi,valla bilmiyorum.Belki de utanmıştır da,muayene etmedi demesin diye doldurmuştur ilacı.Nasıl olsa parası bizden çıktıktan sonra yaz baba yazalım

Bir şaşırtmaca verelim dedik:

-Parası nerden senden çıkıyormuş? Bedava almadın mı bu ilaçları?

Genç işçi kız cin gibiydi.Daha biz sö zümüzü bitirmeden:

-"Yağma mı var aldatmacaya gazeteci bey," dedi,"ya benden her ay başı kesilen dünyanın pirim parası ne oluyor?"

Sustuk çaresiz,"Geçmiş olsun" deyip ayrıldık yanından.

Oysa SSK'nın milyarlarla ölçülen maddi gücünün yaratıcıları yalnız ve yalnız işçilerdi. Ve SSK'nın yönetiminde hiçbir söz hakkı olmayan da işçiler.

ŞİMDİ SÖZ İŞÇİLERDE

İşte işçiler böyle diyorlar SSK üstüne.Böyle yakınıyorlar hastane kapılarından,eczane önlerinden,doktorlardan...

Hastane kapılarının,eczane önlerinin dili yok.Bize kendilerini anlatamazlar, savunamazlar. Kimbilir onların da haklı oldukları yerler vardır belki de...

Ama bunca yüklendiğimiz doktorlara da söz hakkı vermek gerek.Onların da bu konuda diyecekleri olsa gerek.

Yaklaştık bir doktora. Asabiyeciymiş. Asabi idi.Yorgundu.Saat daha sabahın on birine gelmemişti.87. hastaya bakıyordu. Bir soluk aldığı,cigara yaktığı sırada sorduk:

- Doktor bey,işçilerle konuştuk biraz önce.Hemen herşeyden,bu arada sizden de şikayet ettiler.Ne dersiniz?

Doktor kestirmeden cevap verdi:

- Bize küfür de ettiler mi?

- Hayır.

- Öyleyse eksik söylemişler. Sizden çekinip içlerini tam dökememişler." diye tamamladı sözünü.

Ardırdan anlatmaya başladı doktor:

- Bak kardeşim.Yaz.Ben doktorum. Hem de iyi doktorum.Ama burada kim kalkar da benim doktorluk ettiğimi ileri sürerse, gülerim ona.Burada üç asabiyeciyiz. Koskoca Samatya hastanesinde asabiyeciyiz. Buna karşılık asabiye kliniği hastanenin en yüklü kliniklerinden biridir.Bakın, saat daha on bir.Ve biz doksana yakın hastaya baktık.Öğleye kadar bu sayı yüzü geçer.Hem de çok geçer.Başı ağrıyan da buraya gelir,canı sıkılan da buraya gelir.Birkaç günlük avanta istirahat koparıp,kaytarmak isteyen de buraya gelir.Oysa biz uzman doktoruz.Adımız üstümüzde, mütehassısız.Başı ağrıyan hastayı da bize baktırdılar mı,bizim yaptığımıza doktorluk falan denmez artık.Hani 72 model mersedes araba ile patates çuvalı taşımaya benzer bizim durumumuz.Oysa bize ciddi problemlerin gelmesi gerekir.

Susunca,üsteledik,sorduk:

- Peki doktor bey, ne dersiniz, nasıl bir çözüm önerirsiniz bu duruma?

- Bunun çözümü politiktir,bence. Bir hükümet politikası meselesidir.Daha da ötede bir devlet anlayışıdır.çalışan sınıfların sosyal güvenliklerinin çözümü

DÜZEN

BİRKAÇ TERİM:

Üretim,insanların ihtiyaçlarını giderecek mal ve hizmetleri elde etmek için girişilen faaliyetlere denir. Kapitalist bir sistemde üretim,üretim araçlarının sahibi yani kapitalist tarafından düzenlenir.Kapitalistin üretimden beklediği şey ise halkın ihtiyaçlarını tatmin değil fakat azami kar elde etmektir. Toplumcu bir düzende ise üretim,halkın ihtiyaçlarının tatminine dayanır.Temel düşünce ve devlet örgütlenmesinin amacı budur.

Yine kapitalist düzende üretim faaliyeti sonunda elde edilen mal ve hizmetlerden büyük ölçüde üretim araç ve gereçlerine sahip olanlar yararlanırlar.Bu da ekonomik sömürüdür. Ekonomik sömürü,bir kimsenin başka kimselerin yarattıkları değerlere bir hak olarak el koyabilmesi,onlara sahip olabilmesi demektir.Kapitalist düzenin bir sömürü düzeni olduğunun çok geniş bilimsel açıklanması yapılmıştır.

Yine iktisadi bir terim olan milli gelir,bir memlekette bir yıl içinde üretilen mal ve hizmetlerin para ile ifade edilen net toplamıdır.Milli gelirin toplumda üretim faaliyetinde bulunanlara dağılımını araştırmak, gelir bölüşümüne el atmaktır.Kapitalist bir toplumda,en çok gizlenen,gelir dağılımındaki oyunlardır.

İŞTE ÖRNEKLERİ:

Türkiye'mizde yapılan son bilimsel bir araştırmaya göre,nüfusun %90'ı milli gelirin %55'ini alırken,geri kalan %10'luk bir mutlu azınlık milli gelirin %45'ine el koymaktadır.

ABDULLAH SERT

DEĞİŞECEKTİR !..

Bir Amerikalı iktisatçının 1962 yılındaki Türkiye'deki milli gelir dağılımıyla ilgili olarak yaptığı araştırmaya göre,küçük çiftçinin milli gelirden payına 1040 lira düşerken, büyük çiftçinin yıllık geliri 41.350 T.L.dir Ücretliler ve küçük esnafın milli gelirden yıllık payı 3990 lirayken,müteşebbis ve iş adamlarının 94.600 liradır.O günden bugüne bu rakamlar büyümüş,küçülmemiştir.

BAŞKA ÖRNEKLER DE VAR:

İstanbul,Ankara,İzmir ve Adana gibi büyük kentlerde özellikle emeği ile çalışanlar gecekondularda yaşamaktadırlar.Bu gecekondulular her türlü sağlık koşullarından yoksundurlar.

Şehir konutlarının %57'sinde banyo %44'ünde akarsu,%14'ünde elektrik yoktur.1965 nüfus sayımı sonuçları şehir konutlarının %32'sinin mutfaksız,%21'inin tuvaletsiz olduğunu göstermekte , %52'sinin birkaç aile tarafından müştereken kullanıldığını göstermektedir. Yine aynı sayım,susuz şehir konutlarının %45,elektriksizlerin ise %26 olduğunu göstermektedir.Ve bu konutlarda milli gelirden aslan payı alan mutlu azınlık değil,emeği ile çalışarak yaşam sürdüren geniş halk kesimi oturmaktadır.

Ülkemizde 5000 kişiye bir doktor sağlık personeli düşmekte,bu oran bazı bölgelerde daha da artmaktadır.Binlerce liraya mal olan doktor ve teknisyenlerimizi barındıramadığımız için Batının gelişmiş ülkelerine hovardaca, ihraç etmekteyiz.İşsizlik başdöndürücü bir sayıya ulaşmıştır.Mimar, mühendis, hukukçu,iktisatçı v.b. binlerce genç işsizlik bunalımı içindedir.

Halkımızın en az %60'ı okuma- yazma bilmemektedir.Her yıl binlerce lise mezunu genç üniversiteye girip girememe korkusunu yaşamakta,girenlerin çoğunun fakültelerde aldıkları eğitim,çağımızdan uzak ve bezdirici bir eğitim olmaktadır.

Sosyal güvenlik tedbirleri yetersizdir.Sosyal güvenlik kurumlarının ellerindeki milyonluk fonlar,düzenden aslan payı alan,düzene hakim sınıfların yararına kullanılmaktadır.

Tarım kesiminde köklü hiçbir tedbir alınmamıştır.Tarım işçileri her türlü ücret garantisinden ve sosyal garantiden yoksundurlar.Küçük üreticileri aracılar acımasız sömürmektedirler.

Bürokrasi halkın karşısında dev bir engeldir.Kamu hizmetlerinden yararlanmak için halkın verdiği mücadele yılgın bir çizgiye varmıştır. Rüşvet ve irtikap geçerlidir. Tüm kurumlarımız büyük ölçüde bürokrasinin öldürücü çarkı içinde gün geçtikçe çökmektedir.

O halde bu BOZUK DÜZEN'dir.

Anayasa'nın öngördüğü insana yaraşır düzene tam karşıt olan bu BOZUK DÜZEN değişmelidir.Bu bozuk düzenden çıkarı olan mutlu azınlık hangi çamuru atarsa atsın,bilinçlenen halk insanca yaşama kararına gün geçtikçe varmaktadır.Düzen değişikliğini halkçı ve insancı bir inancayla savunanları boğmanın mümkün olmadığını tarih türlü örnekleriyle kanıtlamıştır.

Evet bu bozuk düzen değişecektir.Ve de insana saygılı, adil, tam özgür ve güvenceli bir toplum düzeni kurulacaktır.

---

sorunudur bu.Ama ille de reçete örneği bir çözüm teklifi bekliyorsanız benden..

- Evet doktor bey,reçete gibi bir çözüm yolu bekliyorsak sizden?...

Doktorun cevabı çok kısaydı.Bir o kadar da kesin:

- Yoktur!

BU DA BİR BAŞKA DOKTORDAN

Göz hekimi hanımın kocaman kocaman gözleri vardı.Ama olanca içtenliğiyle,olanca açıklığıyla konuşmaya başladı. Bizim kesip soru sormamıza ne imkan ne de gerek bırakmadan sıraladı birbiri ardına dertlerini,düşüncelerini:

- Ben göz hekimiyim.Yani insanların en önemli organının sağlığıyla ilgilenirim.Bakın bu anda,yani sabahtan bu yana 55 hastaya baktım. Saat dokuz buçukta

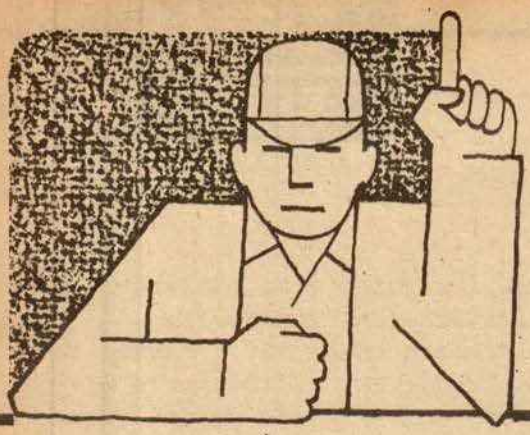

İŞÇİLER SSK'yı TARTIŞTI

açık oturum

BASIN BÜROSU GÖREVLİSİ: Dergimizin bu sayısındaki açık oturumun konusunu SSK sorununa ayırdık. Hepimizin gazetelerden ve çeşitli yayın organlarından izlediği gibi SSK, işçi parasıyla kurulmuş ve işçi sınıfının sosyal güvenliğini sağlama görevi ile üslenmişken, bu görevi yerine getirememekte ve işçi parası çar çur edilmektedir. Bu önemli sorunu işçi gözü işçi diliyle didik didik etmek ve diğer işçi kardeşlerimizi aydınlatmak amacıyla tartışmayı açalım.

Tartışmaya katılan arkadaşlar, Yeni Tekstil Herko Birleşik Kumaş Fabrikasından Hüseyin Kütük, İleri Mensucat'tan Mehmet Esen, Ömer Avni Yel Yüniplik Fabrikasından Yunus Pilavcı'dır.

Tartışmaya şu soruya cevap arayarak başlamakta SSK'nın bu günkü durumunu anlamak bakımından yarar vardır.

İşçilerin yıllardır SSK'na ödediği primler, hizmet olarak işçilere nasıl geri dönüyor? SSK'nda toplanan işçi paraları ile işçilere ne kadar hizmet ediliyor?

Sözü ilk önce size verelim Hüseyin Kütük arkadaş.

HÜSEYİN KÜTÜK: Bence SSK işçilerden aldığını işçilere vermiyor. Neden derseniz? Sizlere şunları sayarım: Yataksız dispanserlerde neden eczane açılmıyor ? Bir doktor günde en az 115 kişiyi nasıl muayene ediyor? İş ve İşçi bulma görevi devlete ait olmasına rağmen, neden İş ve İşçi Bulma Kurumu'na yılda toplanan primlerin binde 5'i veriliyor? Devlet tahvili satın alınması kanunen gelirin yüzde 40'ı oranında olması gerekirken, SSK' da bu oran neden yüzde 56'ya çıkmıştır? Ayrıca faiz oranı neden düşüktür? Devletin görevi ve masrafı olduğu halde neden Sivil Savunmaya yılda bir milyon lira ödenmektedir? Tedavi metodlarının gayet ilkel olması ve 5 ile 10 dakikada yapılan muayene sonucu bir torba ilaç verilmesi nasıl izah edilebilir? Biz işçiler bu soruların cevabını verecek dürüst bir

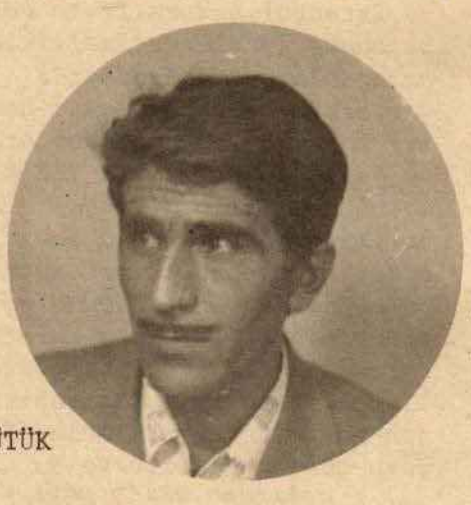

HÜSEYİN KÜTÜK

yönetici göremiyoruz. İşte, dürüst bir yöneticiyi barındırmayan böyle bir düzen SSK'nu bu hale getirmiştir. Bu gün SSK, işçilerden çok patronlara ve devlete hizmet etmektedir.

MEHMET ESEN: Sosyal sigorta hizmetleri işçilere tam tadbik edilmiyor. Hastanelerde doğru dürüst tedavi yapılmıyor . Şimdi çocuklarımızı ve ailemizi de sigortaya dahil ettiler. Bu durumda onlarında tedavi edilmeyecekleri kanısındayım. Sigorta bu bakımdan bize hiç bir ümit vermiyor.

Benim fabrikamda gözümle şahit olduğum iki olay var ki, sigortaya güvenimi tüm sarsıyor. Bu olaylardan birincisinde benim gibi zayıf bir arkadaşın bir yıl hastaneye gide gele bir türlü tedavi olamadığını gördüm. En sonunda bu arkadaş

Hüseyin Kütük, Yunus Pilavcı, Mehmet Esen

öldü. İkinci olay bir kadın arkadaşın ölümüyle ilgilidir. Kadıncağız kansermiş. Sonradan öğrendik. Bir yıl sigortaya taşındı durdu. Bir türlü teşhis koyamadılar. Sonra, kimden akıl aldı bilmiyorum; sigorta dışında bir hastanede muayene oldu. Hastalığına kanser teşhisi koydular. Bu yabancı hastanenin baş hekimi arkadaşımızın eline bir rapor vererek sigortanın baş hekimine gönderdi.

Ve "bunu Dispanserin baş hekimine götür. Eğer seninle ilgilenmezse hemen bana gel" dedi. Bunun üzerine dispanserin Başhekimi arkadaşımızla ilgilendi. Hastaneye yatırdı. Ama bu sefer de vakit geçmiş olduğundan arkadaşımız 3 ay içinde vefat etti.

Şimdi, ben söylemiyeyim. Hep beraber düşünelim! Bu sigorta işçiden aldığıyla işçiye hizmet görüyor mu? Gayet açıktır ki görmüyor. Peki, işçiden alınan paralar ne oluyor? Sorunca kabahat oluyor. Ama işçinin artık gözü açıldı.

YUNUS PİLAVCI: Biz işçi olarak SSK dan A'dan Z'ye kadar şikayetçiyiz. Çünkü, işçiye hiçbir zaman doğru dürüst bakılmıyor. Tedavi yapılmıyor. Ondan sonra işçi şeriti alıyor geliyor ben bu ay şu kadar lira sigorta primi ödedim bu nasıl oluyor diyor.Ben temsilci olarak buna cevap vermede zorlanıyorum.

Hastanelerdeki tedavinin kötülüğü ile ilgili benim de başımdan bir olay geçti.1970 yılında bana bir kriz geldi. Tezgahın önünde düştüm kaldım. Hastaneye kaldırdılar. 5 gün yatırdılar sonra bir şeyin yok dediler. Taburcu yaptılar. Dört gün sonra evde yatıyordum, aynı kriz gene geldi. Bir cankurtaranla, gezici doktor ve hemşire geldi beni muayene etti. Derhal hastaneye kaldırılmamı istediler ve İlk Yardım Hastanesine götürdüler. Orada bana bir iğne vurdular. Hiçbir şeyin yok dediler. Pijama ile kapının önüne koydular. 1972 yılında aynı olay gene oldu. Bu derdime Sosyal Sigortanın hiçbir hastanesinde tedavi bulamadım. Bunun üzerine kalktım Ankara Numune Hastanesine gittim. Orada teşhis koydular.Tedavi oldum. Şimdi de burada özel doktorda tedavi oluyorum.

Bakırköy Dispanseri veya İstanbul Hastanesine sedye ile bir işçi getirirler. Koridorda ölür o hasta gene de kimse ilgilenmez. İşçilerin insanca yaşamaya, insan haysiyetine yaraşır muamele görmeye hakkı yok mudur?

YUNUS PİLAVCI

Bütün bunların üzerine Çalışma Bakanı Ali Uzuner, geçenlerde Giresunda bir beyanat verdi. 1; 1,5 daha prim arttıracağız diye. Oysa yeni arttıryacı olan tedavi, tam yapılmıyorken bu prim artması ne demek oluyor? De-

mek ki paralar başka yere lazım. SSK başka yere hizmet ediyor. Öyle ya! İşçinin parasıyla işçiye bir sağlık hizmetini dahi yapamıyor. Kalkıyor primleri arttırıyor. Ben işçi olarak sigortanın, işçi parasını işçiye kullanmadığı kanısındayım.

BASIN BÜROSU GÖREVLİSİ: Arkadaşlar hepimizi yakından ilgilendiren sağlık hizmetleri sorununu kendi yaşamamızdan örnekler vererek eleştirdik ve SSK'nun işçiye borçlu olduğu hizmetleri yerine getirmediğini tesbit ettik. Bundan sonra uygun görürseniz, milyarlara varan işçi paralarının SSK

tarafından nasıl değerlendirildiğini ve kurumu düzeltmek için prim arttırmanın ne ölçüde bir çözüm olduğunu araştıralım. Evet Hüseyin Kütük arkadaş gene sizden başlayalım.

HÜSEYİN KÜTÜK: Çalışma Bakanlığının bütçesinden karşılanması gereken İşçi Sağlığı ve İşçi Güvenliği hizmetleri ile Bakanlık memurlarının maaşları işçi primi ile ödenmektedir. Yurt dışındaki işçilerin Türkiye'deki işlerinin takibi ve bu iş için çalışanların aylıkları Çalışma Bakanlığına aitken bu da işçi parasıyla ödenmektedir. Bundan başka, paraların yatırıldığı bankalar ve alınan devlet tahvilleri meselesi vardır ki, büyük miktarları bulmaktadır. Gereğinden fazla devlet tahvili alındığını biraz önce söylemiştik. Bunlara, kurumun paralarını düşük faizle Etibank, Sümerbank, Emlak Kredi Bankası gibi bankalara yatırıldığını ilave edersek mesele oldukça aydınlanır. Çünkü, bankalardaki normal faiz yüzde 9 iken kurumun paraları bu bankalara yüzde 3 faizle yatmaktadır. Diğer taraftan işverenlerin işçiden kesip de ödemedikleri prim borçları, kurumun belini bükmekte fakat, yöneticiler bu borçların tahsili için hiç bir çaba göstermemektedirler.

Durum böyleyken, kurumu düzeltmek için primlerin arttırılması yolu tutuldu. Bir işçi olarak ben bu garip tutumu, gerek SSK'nun gerekse ülkemizin yönetimindeki bozukluğa bağlıyorum. İşçi aleyhine bir durumun bulunması bozuk düzenin sonucudur.

MEHMET ESEN: SSK'da toplanan işçinin paraları işçiden yana kullanılmıyor. Bankalara yatırılmış bulunan paralardan işverenler kredi olarak yararlanıyor. Devlet kendi açıklarını kapatıyor. Patronlar daha fazla kar sağlıyor. Sonunda işçiden yana hiçbir fayda görülmüyor. Primlerin arttırılmasından işçi sınıfına bir yarar gelmez. Olsa olsa işverenlerin, SSK yöneticilerinin sorumsuzlukları, işçi sırtından kapatılmış olur.

BASIN BÜROSU GÖREVLİSİ: Buraya kadar olan tartışmalarımızda işçilerin paralarının sorumsuzca kullanıldığını kurumun bu yüzden çıkmıza girdiğini, primlerin arttırılmasının da buna bir çare olmadığını belirttik.

Öyle tahmin ediyorum ki, şu anda, hepimize bu duruma sebeb olan yapının çözümlenmesi düşüncesi hakim. Bu bakımdan, SSK'undaki sorumsuz yönetimin kaynağının ne olduğu ve özellikle prim borçlarını ödemeyen işverenlerin nereden güç kazandıklarını, bunlara neden hesap sorulmadığını bulmamız gerekiyor. Gene senden başlıyalım Hüseyin Kütük kardeş.

HÜSEYİN KÜTÜK: İşverenler parlamenterlere dayanıyor. Bunun için istediklerini yapıyorlar kimse hesap soramıyor. Eğer iktidarda veya meclisteki işçi sınıfının temsilcileri olursa böyle durumlar olamaz. Bu gün parlamentoda işçinin temsilcisi bulunmuyor. Yok.

Türk-İş bugün sırtını AP'ye dayamıştır. Bu bakımdan sendikaların birliğini DİSK ve bağımsız sendikalar kurabilir. SSK yönetimine ancak bu kadar bir birlikle ağırlık konabilir. Yalnız bu işin bir yönüdür. Ö-

teki yön siyasi bir durum göstermek - tedir.Egemen sınıfların siyasi partilerin karşısına işçi sınıfı da siyasi bir parti ile çıkmalıdır.İçinde bulunduğumuz şartlarda böyle bir partiye sahip değiliz.Öyleyse işçilere en yakın parti olan CHP'yi desteklemekte bugünler için fayda vardır.Cünkü diğer partiler zenginlerin,toprak ağalarının partisidir.Yani egemen sınıfların partisidir.

MEHMET ESEN: SSK'nın yönetiminin işçiden yana olması sendikaların birleşmesi,işçilerin uyanmasıyla mümkündür.Sendikaların birliğine Türk-İş ya naşmayacaktır.Bir işçi olarak benim görüşüme göre bu işi,Tekstil başta ol mak üzere bağımsız sendikalar yapabilir.

İşçi arkadaşlar da dergimizi okuyarak bilgi sahibi olmalıdır.Dergimiz ve temsilcilerimiz bütün işçi arkadaşlara meseleyi anlatarak aydınlatmalı,uyarmalıdır.Kongrelerimizde bu iş için kararlar almalı, yöneticiler birlik kurmaya zorlanmalıdır.Sendikamız bu meselemize sahip çıkmalıdır.

Hüseyin arkadaşımın düşüncesine ka tılıyorum.Bir siyasi partiye ihtiyaç vardır.İşçiden yana bir partiye destek olunmalıdır.Bence bu parti, Ecevit'in partisidir.Cünkü Ecevit, siyasetinde bildiğim kadarıyla daima işçiden yana kanunların çıkmasını sağlamıştır.

YUNUS PİLAVCI: SSK yönetimi için bağımsız sendikaların bir federasyon kurarak birleşmesi lazımdır. Türk -İş SSK yöneticileri ve işverenler kongreye çağrılarak hesap sorulmalı,kurulmun yönetimi ellerinden alınmalıdır.. Kurulacak bu federasyon,Türk-İş'e,SSK müdürlerine,hükümete ağırlığını koymalı,kamuoyuna sesini duyurarak yanına almalıdır.Böylece bütün işçi sınıfının gözü açılır,meselesine sahip çıkar.

SSK bir ilaç fabrikası açmak istedi.İlaç fabrikası patronları Meclis'teki temsilcileriyle hemen bunun karşısına dikildiler.Bu yüzden ben bir işçi olarak arkadaşlarım gibi düşünüyorum.Bir partinin gerekli olduğuna inanıyorum.İşçi sınıfı siyasetin göbeğindedir.Onun için mutlaka siyasete ağırlığını koymalıdır.Egemen sınıflar nasıl siyasi partiler aracılığıyla , Meclise temsilcilerini gönderiyorlarsa,biz de partimize kavuşup,temsilcilerimize söz hakkı kazandırmalıyız.

Bütün bunların önü nasıl alınır?Eğer işçi sınıfı seçimlerde uyanık davranır da kendi temsilcilerini parlamentoya sokarsa,kendine dönük bir idare kurarsa o zaman kurtulur.Yok,gene ayak oyununa gelir de egemen sınıfı iktidara getirirse aynı durumda kalır.Belini doğrultamaz.İşveren gene prim borçlarını ödemez.

BASIN BÜROSU GÖREVLİSİ:Arkadaşlar, açık oturumumuz burada sona eriyor.Bu tartışmamız boyunca SSK'nın içinde bulunduğu keşmekeş ve çıkmaz oldukça ayrıntılı bir şekilde ortaya serildi. Sendikamızın bu konuda açtığı mücadele elbette konulara böylesine değinivermekle bitecek değildir.Ama sürdüreceğimiz çalışmalar için,bugünkü açık oturumumuz elbette son derece yararlı olacaktır.Hepinize teşekkür ederim.

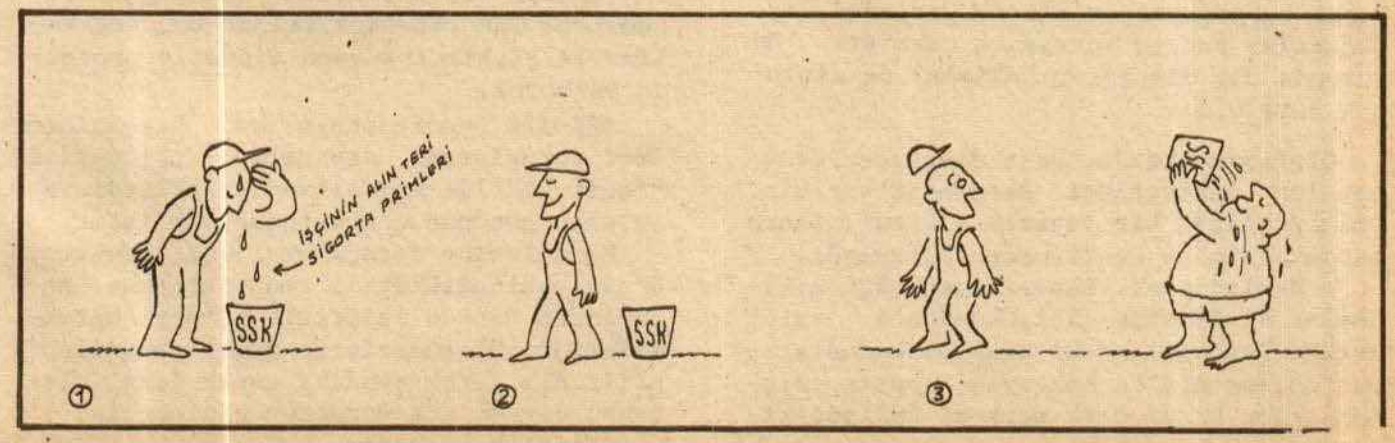

BAŞTARAFI SAYFA II'DE

Dev Bir Güç Cüce Bir Yönetim

saat yarıma kadar. Kısaca üç saatte,yani 180 dakikada 55 hasta.Yani hasta başına 3 dakika 30 saniye düşüyor.Bu kadar kısa zamanda hastaya ancak bakılır.Ama doktor gibi değil,hekim gibi değil.Öyle bakılır işte.Siz hastaya bakarsınız,hasta da size.Sonra da bir reçete yazmanız gerekir. Gelin siz bu hekimlikten sonuç bekleyin.

Beklenmezdi tabii.Doktor hanıma teşekkür edip ayrıldık.

Bebeklerin bakıldığı kliniğe girdik. Minnacık,bakımsız işçi çocukları bebekleri bekliyordu kapıda.

Kliniğin hekimi part-time (yarım gün) çalışıyordu.Kendisi aynı zamanda büyük bir tekstil fabrikasının da hekimi idi. Cesaretle konuştu:

- Ben gerçekten hekimlik yapmak, mesleğimi olumlu bir yönde kullanmak amacı ile başladım SSK'da çalışmaya.Ama açık söylüyorum,ayrılacağım. Bir hekimin bu kadar çok çocuğu muayene etmesi mümkün değil. Elimizden geldiğince ilgilenmeye çalışıyoruz.Gel gör ki bu mümkün değil. Günde 70-80 işçi çocuğu geliyor.Çocuk bu bebek. Ağzı dili yok.Derdini anlatamaz.

- Bu aksaklığın nedenleri çok. Öncelikle,SSK'nın dev gücü kullanılmıyor.Bir mirasyedi gibi harcanıyor.Ama bunların çözümü ister istemez siyasal bir konudur Ben daha küçük bir aksaklığa işaret etmek isterim:Dispanserler görevlerini yerine getirmiyor.

- Nedir dispanserlerdeki aksaklık?

- Dispanserler Samatya gibi büyük hastanelerin,sağlık merkezlerinin yükünü azaltmak,bir çeşit süzgeç görevi görmek zorundadırlar.Oysa...

SSK'nın sağlık hizmetlerindeki aksaklıklarını ortaya koymak amacıyla yaptığımız bu röportajın birçok yerinde dispanserler konusu karşımıza çıkmıştı. Bu durumda bir dispanser hekimini de dinlemek şart oldu.

Dinledik biz de. Önce dispanserlerden yapılan şikayetleri sıraladık bir bir. Doktor alışık bir tavırla dinledi. Sonra sorduklarımızı kestirmeden cevapladı:

- Haklıdırlar.Şikayet eden işçi arkadaşlar da,Samatya gibi,Okmeydanı gibi merkez hastanelerdeki hekim arkadaşlarımız da.Ama biz de haklıyız.Elbette dispanserler birer sevk merkezi halinde kalır.

Sorduk:

- Sizce bunun sebebi nedir doktor bey?

-Sebebi çok.İkisini sayayım yeter.Önce,işçi arkadaşların dispanserlere güveni yok.Sanki dispanserlerde şişirme bir tedaviye tutulacağını sanıyor işçiler.

Buraya geldiklerinde tedaviye kalkışsak direniyor,istemiyor.Kendilerini ya Samatya'ya ya da Okmeydanı'na sevketmemizi istiyor.Unutmamalıdır ki hekimine güvenmeyen hastayı iyi etmek olanaksızdır.Bu durumda çaresiz sevketmekle yetiniyoruz.Yani bir çeşit istasyon memurluğu yapıyoruz. Öte yandan dispanserlerin, araç gereç donanımları eksiktir.

Okmeydanı SSK hastanesinde röntgen cihazları vardır.Hem de milyonlarca değerinde.Gel gör ki bina bu, hesaplanmadan yapıldığından çalışmamaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun sağlık hizmetlerinin ne derece aksadığını elimizden geldiğince ve herkese söz hakkı vererek anlatmaya çalıştık.Böyle bir röportajı fotoğraflarla süslemek,daha doğrusu belgelemek isterdik.Ne var ki sayfalarımızda ve kapağımızda gördüğünüz fotoğraflar dışında hiçbir fotoğraf çekemedik.SSK görevlileri fotoğraf çekmemizi engelledi.Bu arada fotoğrafçı arkadaşımız polise götürülmekle tehdit edildi.Fotoğraflar zorla elinden alınmak istendi.

Ülkemizde basın özgürlüğünün tartışıldığı,Uluslararası Gazeteciler Federasyonunun toplantısının yapıldığı bugünlerde SSK yöneticilerinin bu, tek kelimeyle çirkin tutumunu şiddetle protesto ediyoruz.

TEKSTİL Sendikasının ve Dergisinin işçi sorunlarına cesaretle eğilmesini hiçbir şekilde engelleyemiyeceklerdir.Bu onların gücünün çok üstünde bir iştir.

Kendilerine dostça uyarımız, devekuşu örneğisaklandıklarını sanacaklarına, sorunların üstüne cesaretle gitmeyi öğrenmeleridir.Öğrenmezlerse gene kendileri bilir.Biz gerek sendika gerek dergi olarakbu davaya ara vermeden eğileceğiz.

Şimdilik bu kadar.

İNCELEME

İŞÇİLER, SSK ve İLAÇ SORUNU

Son günlerde ilaç üzerine yeni bir patırtı koptu.Hükümet ilaç fiatlarını ucuzlattığını ilan edince,radyoda olsun, gazetelerde olsun bir tartışmadır aldı, yürüdü.İlaç patronları hükümet kararını uygulamaya yanaşmadılar.Hükümet sözcüleri bir yandan,ilaç patronları bir yandan gazetelerde arz-ı endam ettiler,demeçler verdiler.Yazarlar çizerler yazılar yazdılar.Toz dumandan ortalık görünmez, kimin ne dediği anlaşılmaz oldu.Basın- yayın organları patronların ve onların yamak ve yardakçılarının elinde olduğundan ve olayı kendi çıkarlarına göre anlattıklarından,fukara halkımız ve biz işçiler bu patırtının arkasında neler olup bitiyor,anlamakta güçlük çekiyoruz.

İşte biz burada,meseleyi patronların

gazetelerinden değil, kendi dergimizden öğreneceğiz.Olayların arkasındaki gerçeği ortaya çıkaracağız.İşçi gözüyle değerlendireceğiz ve bir çözüme varacağız.

NEDEN BİLMELİYİZ?

İlaç konusu,günlük hayatımızda, sağlıklı olduğumuz sürece üzerinde hiç düşünmediğimiz bir konu. Ama sağlığımız bozulur da hasta olursak önce hekimin sonra da ilacın peşine düşüyoruz.İlacı zamanında ve yerinde kullanabilirsek,sağlığımız geri geliyor. Bunun tersi olursa yani ilacı yerinde kullanamazsak, zamanında kullanamazsak canımız bile elden gidebiliyor.

İkinci olarak biz işçiler,"nasıl olsa sigorta ilacımızı veriyor." diyerek bu konuda düşünmeyi lüzumsuz buluyoruz.Oysa ki,sigorta,hastaneyi de bizim paramızla kuruyor,ilacı da bizim ücretlerimizden kesilen paralarla alıyor.

Demek ki önce sağlığımızı ilgilendirdiği için,sonra da bizim alın terimizin hakkından kesilen paraların harcanması sözkonusu olduğundan,biz işçiler ilaç meselesini bilmek zorundayız.Hatta sadece bilmek de yetmiyor,meseleninişçilerin yararına çözümlenmesi için mücadele de etmek zorundayız.

PATIRTININ KAYNAĞI

Patırtı bildiğimiz gibi ilaç fiatları meselesinden çıkıyor.Yapacağımız iş,ilaç kutularının üzerinde gördüğümüz fiatları kim,nasıl tesbit ediyor,bunu araştırmak. Bunun için 1968 yılına kadar geri gideceğiz. O zaman görüyoruz ki1968 yılının Ocak ayının 15'inde Bakanlar Kurulu'nun bir kararı Resmi Gazete'de yayınlanıp, yürürlüğe girmiş.Bu kararnameye göre ilaç fiatlarını yedi kişilik bir komisyon tesbit ediyor.Başkanı Sağlık Bakanlığı Eczacılık İşleri Genel müdürü. Kararname diyor ki, "Komisyon üyelerini Sağlık Bakanı tayin eder."Üç üyeyi sanayicilerden öteki üç üyeyi de ilgili kuruluşlardan." O. zaman Sağlık Bakanı "jet" namıyla bilinen Vedat Ali Özkan.Sonradan anlaşılıyor ki öteki üç üyeyi de ilaç patronlarından tayin etmiş.Böylece ilaç fiatlarını hükümet namına kontrol eden komisyon,ilaç firmalarının idare heyetlerine benzemiz.ve iş görmeye başlamış.Yani a-

dam, kendi fabrikasında ilacını yapıp üzerine fiatını koymuş, sonra komisyon üyesi olarak gitmiş kendi koyduğu fiatı kendi tasdik etmiş. Böylece al gülüm ver gülüm işler son derece tıkırında yürümüş.

1970 Ağustosunda Türk parasının değeri %66 oranında düşürülünce, tıkırında giden işler biraz karışıyor. Türkiye'de yapılan ilaçların ham maddesinin %99'u dışarıdan geldiği için ilaç fiatlarında, büyük ölçüdeki bir artış kaçınılmaz oluyor. Jet bakan "O kadar değildir, daha azdır, halkın lehine indirmeye çalışıyorum" filan dediyse de, suyun başını tutmuş ilaç patronlarına ve ekonominin kanunla-

TABAN

EROL YALÇIN

işçilerimiz tembel

Geçenlerde Batı Almanya'ya 500 bininci işçimizin uğurlanışı nedeniyle hava alanında yapılan törenlerle ilgili haberleri günlük gazetelerden izledik.

Çalışma Bakanı yabancı ülkelerde çalışan işçilerimizin 603 bin 285 e ulaştığını öğünerek açıkladı. Bakan, 500 bininci işçi olarak Batı Almanya'ya törenlerle giden Giresun'lu vatandaşımızı uğurlarken yarım yüzyıldır erişmeğe çalıştığımız, "Muasır medeniyet seviyesine varmamızı sağlıyacaksınız" demiştir.

Resmi demeçlerin süslü cümleleri gerçekleri ne ölçüde yaldızlarsa yaldızlasın, aşağı yukarı her 59 kişiden birinin dış ülkelerde çalışmaya koştuğu ortadadır. Bunun nedenleri:

1. Memleketimizin İş Gücü Durumu:

Az gelişmiş bir ülke olan memleketimizde 100 binlerce insan işsizdir. Bu işsizler ordusuna, nüfus artış hızının yüksek olması ve bu artışı karşılayacak yeni iş sahalarının açılmaması nedeniyle her sene 100 binler katılmaktadır.

2. Ücretlerin tatmin edici olmaması:

İşçilerimizin aldığı ücret emeklerinin karşılığı değildir. Bugünkü hayat pahalılığında ücretler çok düşüktür. Sadece ailesinin günlük iyaşesini temin eden işçi, sosyal faaliyetlerden istifa etmek şöyle dursun, ailesinin normal ihtiyaçlarını teminden yoksundur.

3. Ülkemizde İşçi Tasarruf etme imkanından yoksundur:

Aldığı ücretle günü birlik geçinen işçi tasarruf yapmak şöyle dursun geçimini zor sağlamaktadır. Oysaki yabancı ülkelerde çalışan işçilerimiz ayda 300 DM ile 600 DM arasında para biriktirme olanağına sahiptir.

4- İşçi yarınından emin değildir.

Yukarıda madde madde açıklanan hususların ve Anayasamızın öngördüğü reformların yerine getirilmemesi, bugünkü koşullarda İş Kanununun işçi sorunlarına tam olarak karşılık verecek yetenekte değildir. İşçi işinden olmakta, zor hayat şartları işçiyi silik, pusuk dilsiz şahsiyet olmaya zorlamaktadır. Yarınından emin olmayan işçi kendine ve ailesine insanlık seviyesine yaraşır bir hayat seviyesi sağlamak, yarına güvenle bakmak zorunluluğunu duyduğundan göç etmek için çeşitli yollar aramaktadır.

Herşeyden habersiz, masum Giresun'lu işçinin anlamsız, boş bakışlarından, ne kadar şaşırdığı, etrafında olup bitenlere bir mana veremediği hemen farkediliyor. Ne acıdır ki, kendi ülkesinde kendi işçisine iş bulamayan devletin, çoluğunu, çocuğunu bırakıp, ne zorluklarla, 8-10 sene sıra bekleyerek, yurt dışında yabancı ülke patronlarının emrinde, en zor, en pis işlerde çalışmasını törenlerle kutluyoruz.

Törenler tertipleyeceğimize, yabancı ülkelerde çalışan işçilerimizin sorunlarına çözüm yolları getirmeliyiz.

1. Büyük bir işsizliğin hüküm sürdüğü Türkiye'mizde İş ve İşçi Bulma Kurumumuza dışarıya işçi gönderilmesi konusunda büyük ödevler düşmektedir.

a. Devletin örgütleriyle sıkı işbirliği kurarak, hariçten vukuu bula-

rına yeniliyor.İlaç fiatları da hemen hemen iki misli yükseliyor.Ceplerine iki kat daha fazla para gireceği için ilaç patronlarının keyifleri iki kat artıyor ama halkın keyifsizliği de o ölçüde büyüyor.

12 MART SONRASI

12 Mart sonrası kurulan hükümetin ilk Sağlık Bakanı Türkan Akyol işe el koyuyor. 50 yıllık Cumhuriyetimizin bu ilk kadın bakanı,yukarıda sözü edilen çoktan ipliği pazara çıkmış 1968 tarihli kararname hükümlerini değiştirmek istiyor. O yeni bir kararname hazırlata dursun ilaç patronları karşı harekete geçiyorlar. Toplum Dergisinin"James-Bond çantalılar" diye isimlendirdiği bu adamlar, hükümet katlarında ve Meclis koridorlarında pek sık görünmeye başlıyorlar.

Derken "reform kabinesi"yle birlikte hanım Sağlık Bakanı da düştüğünden, kararnameyi çıkartmak İkinci Erim Hükümetinin Sağlık Bakanı Cevdet Aykan'a nasip oluyor.Lakin onun da bakanlık ömrü pek kısa sürdüğünden, iş Melen Hükümetine ve Kemal Demir'e kalıyor.Artık kimsenin reform kabinesi filan dediği yok , bir taraftan da "James-Bond" çantalılar gidip gelmede, Melen Hükümetinin Sağlık Bakanı Demir, kararnameyi uygulamaya koyuyor.

29 MART 1972 TARİHLİ KARARNAME

İlaç patronlarının hükümlerini zamanında yerine getirmemesi yüzünden uygulaması tam bir kargaşalık haline giren kararname:

1- Sınai maliyet sisteminde yeni değerlendirmeler yaparak,

2- Hammadde ve ambalaj malzemesi fiatlarının kontrolunu sıkılaştırarak,

3- Firmaların propaganda masraflarından kısıntılar yaparak, bakanın ifadesine göre, ilaç fiatlarında %20 oranında bir düşme sağlıyor.

Ancak bugün,ilaç patronları fiatları düşen ilaçların çoğunu yapmıyorlar. Bugünlerde hastalanıp sigortaya giden biz işçiler bunun sıkıntısını çekiyoruz. Reçete elimizde eczane eczane dolaşıyoruz. Bu, bir süre sonra hani "ölüyorum" desek hayati bazı ilaçları bulamıyacağız demektir. Olayın hikayesi kısaca bu.

İki yıl içinde %100'e varan bir ölçüde yükselen ilaç fiatlarıbunca gürültü, patırtıdan sonra ancak bugün bir miktar indirilebilmiştir.Sağlık Bakanına sorarsan ilaç reformunu gerçekleştirmişlerdir. İşin aslı böyle midir? ilaç fiatları halkın satın alım gücünün üstüne çıkmıştır.İlaç reformu yapmak bu mudur? Bu soruya vereceğimiz cevap kesin bir hayır olmalıdır.

Bu sonuca nasıl varıyoruz?İlacın Türkiye'deki macerasını,üretiminden tüketimine kadar inceleyelim.

değildir!..

cak işçi taleplerini arttıracak teşebbüslerde bulunmalıdır.

b. İşçi talepleri mesleklere göre tasnif edilmeli, yabancı ülkelere gönderilecek işçileri 2-3 aylık kurslara tabi tutulmalıdır.

c. İşçilerin ileride daha çok ücret almalarını temin etmek için süratle vasıflı işçi yetiştirilmesi temin edilmelidir.

Yurt dışında çalışan ışçilerimiz ülkemiz için döviz makinesi haline gelmiştir. Gönderdiği dövizlerle dış ticaret açığımızı kapatmış, yatırım gücümüzü desteklemiştir. Memleket ekonomimize büyük katkıda bulunmuştur. Yurt dışındaki işçilerimizin bize kazandırdığı çok önemli bir şey daha var. Türk işçisi tembel değil, çok çalışkandır.

Senelerdir egemen çevreler, geri kalmışlığımızın nedenini halkımızın tembelliğine bağlamışlar. Hiç bir şey vermeden onu peşinen suçlamışlar, bu düşünce biçiminde yerleştirmeye çalışmışlardır. Bu dayanakları bugün tamamen yıkılmıştır. Şimdi dışarda çalışmak için sıra bekleyen milyondan fazla,dışarıda çalışan milyona yakın Türk vatandaşı göklere çıkardığımız batı medeniyeti koşullarına göre çalışmaya hazırdır veya çalışmaktadır.

Bu günkü durumumuzun sorumlusu da halkımız değil, onlara çalışma olanak ve ortamını hazırlamayan, çıkarcı çevrelerle birleşen yönetici kadrolardır. Bu gerçeği ortaya çıkarmakla yurt dışındaki Türk işçisi, Türk toplumuna büyük hizmet yapmıştır.

İLACIN ÜRETİMİ İLAÇ FABRİKA VE LABORATUARI

Bugün Türkiye'de 120 kadar ilaç fabrikası ve laboratuarı var.Bunlardan 13'ü yabancı sermayeli.Tüketilen ilacın %60-70'ini bu fabrikalar yapıyor.Yani 13 yabancı sermayeli fabrika 100'ü aşkın yerli kuruluşun sattığından fazla ilaç satıyor.

1971'de tüketilen ilaç tutarı satış fiatı üzerinden 2.2 milyar lira.Demek ki 1971 yılında yabancı sermayeli ilaç firmaları aşağı yukarı 1,5 milyar liralık ilaç satmışlar ve pek tabii kârlarını dışarıya transfer etmişler.Bunlar arasında bir sene içinde yatırım sermayesinden fazlasını kâr olarak dışarıya çıkarmış olanlar var.Bütün bu ilaç firmaları değişik isimlerde 5000 kadar ilaç yapıyorlar.Bu beş bin çeşit ilaçtan sadece 1500 kadarının satış kabiliyeti var Ötekiler eczane raflarında kalmaya mahkum.Bu çeşitliliğin sebebi,aynı formüldeki ilacı bir sürü firmanın birden yapması.Böylece piyasa bir sürü gereksiz ilaçla dolmuş durumda.Bunu o tip ilaçlar iyi kâr getirdiği için yapıyorlar.İlacın gerekli ya da gereksiz olması onlar için önemli değil.Ama yaptıkları herhangi bir ilaçtan elde ettikleri kâr azaldı mı, o ilaç yapılmıyor.Mesela, 1970 kolera salgınında gördük.İlaç patronları devalüasyondan sonra fiat alamadıkları için, koleranın cankurtaran ilaçları olan serum ve antibiotikleri bir süre yapmadılar.

İşte böyle bir yapıya sahip ve bu şekilde çalışan ilaç firmalarının kârları net %25.Yani bütün masraflar çıktıktan sonra ilaç patronuna verilen pay % 25.

BİR GÖZ DOKTORU BİR GÜNDE 100 HASTAYA BAKIYOR!

İLACIN DAĞITIMI DEPO ECZANE

120 fabrika ve laboratuarın yaptığı ilaçlarıeczanelere 60 tane ecza deposu dağıtıyor.Hesapça 2 firmaya bir ecza deposu düşmekte.

Bugün 3000 kadar olan ve sayıları son zamanlarda durmadan yenilerinin açılmasıyla hızla artan eczaneler,ilacı halka ulaştırıyorlar.Daha çok büyük şehirlerde kümelenmişler.Uzak Anadolu kasabalarının çoğunda hala eczane yok.

Eskiden eczane laboratuarlarında hazırlanan ilaçları şimdi artık ilaç sanayii yapıyor.Makineli üretim başlayınca, el üretiminin iflasına benzer bir olay bu.Birçok eczane iflasın eşiğinde günlerini sayıyorlar. Her birinin raflarında ortalama 150 bin lira kadar tutan , yine ortalama 1500 çeşit ilaç var. Bunlardan ancak 500 kadarının satış sürati iyi. Ötekiler duruyor.Satılmıyor veya çok az satılıyor.Eczane raflarında uzun süre kalan bu ilaçların zamanla ya modası geçiyor tedaviden kalkıyor ya tesir gücü azalıyor veya büsbütün kayboluyor.

İLACIN TÜKETİMİ HALK

Büyük çoğunluğu köylü olan halkımız ilaç kullanmıyor desek yeridir.Çünkü ülkemizde kişi başına düşen ortalama ilaç tüketimi 50 lira kadar.Varlıklı sınıflarınilaç tüketimiyle yoksullarınilaç tüketiminin ortalaması bu rakam.Yani beslenmeleri için mamaları Avrupa'dan gelen çocuklarla her yıl doğuda doktor ve ilaç yokluğundan kızamıktan ölen çocukların tükettikleri ilaçların ortalaması bu.Hesapça büyük halk kitleleri yılda 50 liranın çok altında ilaç tüketiyor.

SORUNUN EKONOMİK YANI

A- 1971 yılında Türkiye'de 2.2 milyar liralık ilaç tüketilmiş.Buna karşılık ithal edilen hammadde 20 milyon 322 bin dolar.Yani aşağı yukarı 300 milyon Türk Lirası.Demek ki 300 milyon liralık hammadde ilaç haline geldiğinde 2.2 milyar oluyor.Halk arasında çok kullanılan bir şaka vardır."Ver parayı bana deve yapayım sana" derler. İşte o hesap.300 milyonluk hammaddeyi öyle bir deve yapıyorlar ki,2.2 milyar liralık ilaç oluyor.

Bu 300 milyon liralık hammadde,mesela yapım masrafı olarak 500 milyon lira ilavesiyle ilaç haline geliyorsa, aşağı yukarı 1,5 milyar lira her yıl halkın cebinden boşuna çıkıyor demektir.Ayrıca, bu paranın bir kısmı yabancı sermayenin kârı olarak dışarı çıkıyor.

B- Formülleri birbirinin aynı olan bir sürü ilaç, sanki değişik şeylermiş gibi çeşitli ilaç fabrikalarında yapılıyor.Ve mesela çoğunun bir de şurup grubu var. Diyelim ki beş ayrı formüllü öksürük şurubu ihtiyaca kafi iken bu yüzden 50 öksürük şurubu piyasaya veriliyor. Bu kadar gereksiz bir iş için harcanan emek ve sermaye de boşa gidiyor demektir.

C- Son olarak da eczane raflarında yüz milyonlarca liralık ilacın satılmadan boşuna durduğunu düşünürsek ilaç meselesinin ekonomik önemini kavrayabiliriz.

SONUÇ

İlacın bugünkü yapım ve dağıtım düzeni:

A- Hem birkaç yerli ilaç patronunun servetine servet katmakta,hem de yabancı sermayeye Türkiye ilaç pazarını sömürme imkanını vererek heryıl memleketimize 100 milyonlarca döviz kaybettirmektedir.

B- İlaç halkın ihtiyacı düşünülerek değil daha fazla kâr amacıyla üretilmekte ve piyasa binlerce çeşit ilaçla doldurularak emek ve sermaye israf edilmektedir.

C- Tedaviden kalktığı için, modası geçtiği için,kullanılma süreleri dolduğu için satılmayan ilaçlar her yıl 100 milyonlarca liralık ölü yahut atıl sermayenin doğmasına yol açmaktadır.

D- İlaç üretimi patronların keyfine bırakıldığından,yukarıda verdiğimiz 1970 kolera salgını örneğinde olduğu gibi kamu sağlığı büyük tehlikelerle karşı karşıya gelmektedir.Yani bu düzen halkın sağlığını üç tane ilaç patronunun iki dudağının arasına emanet etmektedir.Gene bu düzen zengine sağlık fukaraya ise, ilaç alacak parası olmadığından ölümlerden ölüm beğendirmektedir.

ÇÖZÜM

1961 Anayasası devlete halkın sağlığını korumak ve tedavisini sağlamak görevini vermiştir.Bu Anayasa hükmü bugüne kadar yerine getirilmemiştir.Göstermelik tedbirler bu büyük sorunun çözümüne yetmez.1961 Anayasasının gereği olarak tüm sağlık hizmetlerinin devletleştirilmesi; bugün artık şart olmuştur.Ancak buna basamak olmak üzere önce ilaç fabrikaları ve eczaneler devletleştirilmelidir.

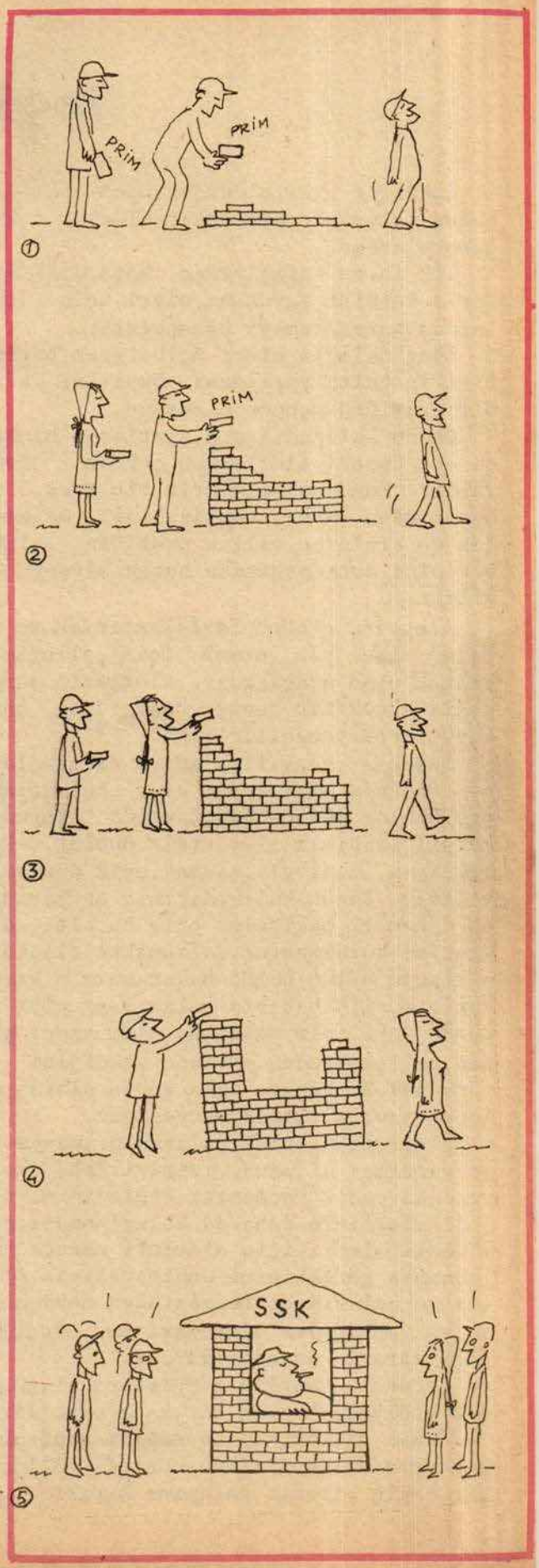

işgüvenliği

İnsanlar var olduklarından bu yana bütün işlerinde bir takım aletler kullanmışlardır.

İlk insan ağaçlardan kopardığı dallarla kendini savunmuş,sivri uçlu taşlardan yararlanmayı öğrenmiştir.

Ağaç dalıyla sivri uçlu taşın birleştirilip balta yapılması yüzyıllar süren bir pratiğin sonucu olmuştur.

Bugün kullandığımız aletlerin binlerce yıl önceki aletlerden çok az farkı vardır. Bugünkü aletlerin binlerce yıl öncekinden farkı, yapıldıkları malzemeden ve binlerce yıllık pratiğin aletin verimini artırmasından başka birşey değildir.

Aletler, gücünü fazlalaştırmak ve yapılan işe yön vermek için ellerimize destek olan araçlardır. Aletlerin yardımıyla küçük bir kuvvet harcayarak büyük kuvvetleri yenebiliriz.

İnsanlar yüzyıllar süren çalışmalarının sonunda altı temel alet bulmuşlardır.Bunlar günlük hayatımızda durmadan karşılaştığımız aletlerdir.Bunlar,tekerlek,kama, manivela,kasnak,eğik düzlem ve vidadır. Bugün kullandığımız en karışık, en mükemmel makineler bile bu altı alet üzerine kurulmuştur.Çalışmakta olduğunuz makineye bölüm bölüm bakarsanız o karmakarışık, ilk bakışta anlaşılmaz gibi görünen makinenin nasıl bu altı temel aletin gelişmesinden meydana geldiğini görürsünüz.Bu konuyu daha geniş olarak gelecek sayılarımızda okuyacağız.

Aletlerin günlük çalışmalarımızda bize yardımcı olduğunu,işimizi daha kolay ve daha çabuk yapmamızı sağladığını söyledik.İşimizin daha da kolaylaşması,daha güvenli olması için aletleri ustaca kullanmamız gerektiğini unutmamalıyız.Aletler ve onların birleşmesinden meydana gelen makineler bize yardımcı oldukları gibi zararlı da olabilirler.

Gerekli güvenlik tedbirleri alınmayan bir atölyede her an bir kaza olabilir.

Örnek olarak,sapına sağlam oturtulmayan veya kullanılırken kontrol edilmeyen bir çekiç birinin kafasını kırabilir.Üstü kapatılmayan bir kasnak iş tulumumuzu kapabilir.İşte atölyelerde güvenlik tedbirlerinin alınmamasından veya aletlerin yerinde kullanılmamasından doğan kazalara "iş kazası" denir.

İşçiler hayatlarını iş güçlerini satarak sürdürmek zorundadırlar. Bu yüzden de her bakımdan sıhhatli olmalıdırlar.Üretim içinde bulundukları atölyede veya makinede bütün güvenlik tedbirlerini almalı veya aldırmalıdırlar.

İşyerlerinin güvenliğinden işverenler sorumludur.İşverenler işçilerini sağlığa aykırı,iş güvenliği olmayan makine veya tezgahlarda çalıştıramazlar.Oysa bu kural pek işlemez ülkemizde.O yüzden işçiler çalıştıkları atölye ve tezgahlarda gördükleri en ufak bir güvensizlik, sağlığa aykırılık durumunda onu düzeltinceye kadar direnmelidirler.

İş kazalarının önlenmesi için atölye ve tezgahlara iş talimatı asılır.Tezgahta kullanılanaletler hemen alınabilen el altında yerlere konulur.Yüksek devirle dönen motörler ve kasnaklar kafes içine alınır.Tezgah ve atölye en uygun biçimde aydınlatılır.Toz yapan atölye ve tezgahlar sürekli havalandırılırv ve o kısmın işçilerine yoğurt,süt gibi zehirlenmeleri önleyecek besinler verilir. Elektrik donanımı iyice yalatılır. Atölye veya tezgahın durumuna göre işçiye ayakkabı iş elbisesi,başlık gibi koruyucu eşyalar verilir.

Sigorta kapılarında dolanmamanın, ele güne muhtaç olmamanın, işçi sınıfının kurtuluşu için verilen ekonomik ve siyasal mücadelenin gerektirdiği görevleri yerine getirmenin tek yolu vardır. İşgücümüzü sattığımız patrona karşı birlik olmak,çalışma şartlarını kolaylaştırmak, daha rahat çalışabilmek için direnmek.

Bu konularda sendikalarımızın üstüne düşen önemli görevler vardır. Sendikalarımız bizlerden aldıkları güçle bu görevlerini titizlikle yerine getirmelidirler.

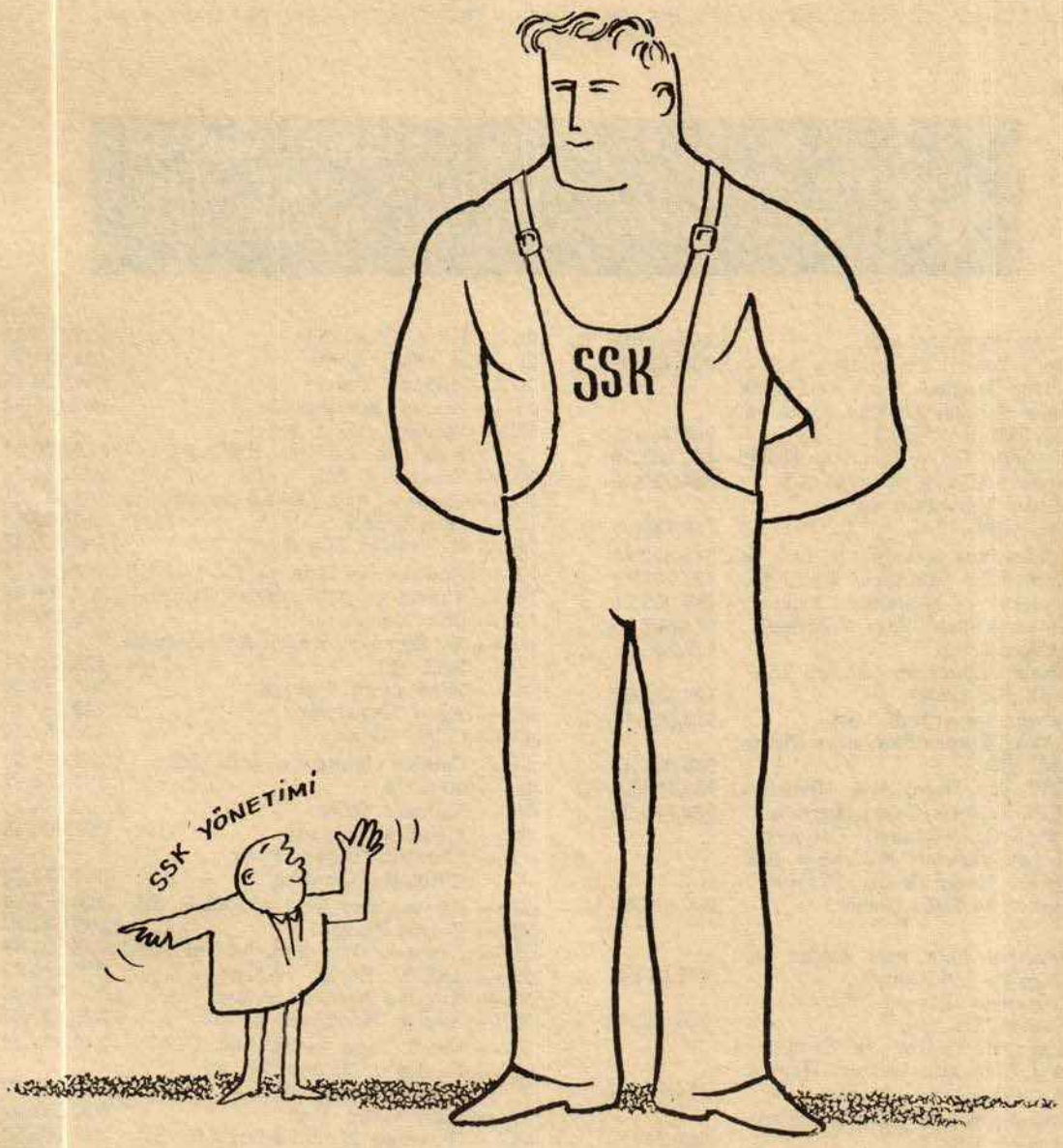

İŞÇİ PRİMLERİNDEN OLUŞAN DEV BİR GÜÇ
SSK YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN ÇARÇUR EDİLİYOR

İşçi gözüyle ayın olayı

Bu ay SSK ile ilgili olaylara önem verdik. Aşağıda, Devlet ve işveren kesiminin tutum ve durumlarını sergiliyoruz.Kararı işçiler verecektir.

DEVLET KESİMİ

Çalışma Bakanı Uzuner, "SSK'nın bir çıkmaz içinde olduğunu" bildirmiş,"SSK-nın havuzu gün geçtikçe biraz daha küçülmektedir." demiştir. Devletin SSK'ya yardım etmesi ile ilgili bir soruya da bakan,"Devletimizin kuruma yardım etmesi bahis mevzuu değildir.İki milyonu tamamen işsiz olan bir ülkede işsizlere iş bulunmadan diğer iş kurumlarına yardım etmek kolay değildir."demiştir.(Oysa SSK'nın paralarını Devlet düşük faizle kullanmaktadır.)

İŞVEREN KESİMİ

Biz birşey söylemiyoruz.Bir gazete haberini iletmekle yetiniyoruz.

S. S. KURUMU'NA BORÇLU FIRMALARDAN DOSYALARINDA GÖSTERİLEN BORÇ MİKTARLARINA GÖRE BAZILARI ŞUNLARDIR:

1 — Yaşar Mensucat A.Ş.	1.469.577.85	TL.
2 — Deka Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	1.933.493.38	„
3 — Luxor Sellüloit Tarak ve Plâstik Eşya Sanayii (Barika Afşar ve Oğulları Koll. Şti.)	962.243.11	„
4 — Nevtron Radyo Fab. (Dr. N. Işıl)	409.631.50	„
5 — Ankara Güneş Nakliyat A.Ş.	306.710.40	„
6 — Mihael Çıkvaşvili ve Ort. Koll. Şti.	719.728.05	„
7 — Timko İnce Mekanik İş. Ltd. Şti.	316.312.88	„
8 — Herekeliler Mensucat Koll. Şti.	421.178.37	„
9 — Mustafa ve Muharrem Arıkan	780.952.51	„
10 — Dever Madenî Eşya Fabrikası	314.807.55	„
11 — Andon Zorzo	142.880.13	„
12 — Ahmet Büyükalp (Akyol Yün İplik Fabrikası)	164.321.21	„
13 — Harun Çam Koll. Şti.	514.361.47	„
14 — Asteks Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	343.824.97	„
15 — İETT Top. Garaj Atel. (Belediye)	432.476.82	„
16 — İETT Topkapı Garaj İşletmesi	969.670.93	„
17 — Detaş Cam Sanayii (Hüseyin Angay vârisleri Müzehher Arif Delek, Hasan Bilek, Mehmet Somer ve Eyüp Somer)	240.527.51	„
18 — İstanbul Belediyesi Atelye ve Garajlar Müdürlüğü	147.014.47	„
19 — Konveyer Kauçuk Plâstik Sanayi Tic. Şti.	158.992.01	„
20 — Uğurgül Ticaret ve Sanayi Adi Kom. Şti. (Ahmet Uğurlu, Ali Güleç ve Ortağı)	184.744.25	„
21 — Grasso Soğuk Hava Tesisleri Sanayi A.Ş.	210.240.81	„
22 — Bosfor Plastik (Ayşe Hergün)	307.951.58	„
23 — Mino Son - İsmail Çam Koll. Şti.	234.470.04	„
24 — Tayyar Kemal Doğantürk ve Ortağı Koll. Şti.	151.998.99	„
25 — H. Yener ve Ort. Kom. Şti.	1.343.026.58	„
26 — İbrahim Yılmaz - İslâm Köseoğlu	307.811.27	„
27 — H. Müstenide Sükan	238.062.00	„
28 — Hicri Çapanoğlu	320.139.34	„
29 — H. Saki Zorlu	403.129.29	„
30 — Hikmet Yener	645.820.75	„
31 — Kenan Borazanoğlu	657.215.84	„
32 — Feridun Aşkın ve Seyfettin Ataberk Koll. Şti.	840.300.04	„
33 — Ertaş Ltd. Şti.	232.614.92	„
34 — Faruk - Aziz Göknil ve Ort.	165.318.21	„
35 — Faik İplikçi	414.107.53	„
36 — E. Tratios Mittakos	296.390.48	„
37 — Günterm Isı San. ve Tic. Ltd. Şti.	889.253.78	„
38 — Tahsin ve oğlu Ahmet Peynirci	307.496.58	„
39 — Tok Madencilik	326.496.09	„
40 — Zaharyan ve Andre Anastasyadis Koll. Şti.	423.232.91	„
41 — Zarif Örgü Sanayii	555.782.30	„
42 — Agop Muratyan	222.123.40	„
43 — Celâl Aksan	338.681.34	„
44 — Çatalca Mukavva Ltd. Şti.	256.031.60	„
45 — Merbolit	327.744.17	„
46 — Mehmet Özfer	1.157.744.34	„
47 — Mehmet Karagay	393.460.14	„
48 — Muhittin Başar, Ziver Çiftçioğlu Ortaklığı	518.522.03	„
49 — Kimyagerler Zirai Mücadele Şti.	429.879.74	„
50 — Kenan Kortel	1.209.691.87	„
51 — Lanoteks Yün San. ve Tic. A.Ş.	455.363.88	„
52 — Ankara Sür'at Nakliyat	320.480.23	„
53 — Antalya Nakliyat A.Ş.	1.291.991.46	„
54 — Adalet Mensucat T.A.Ş.	4.399.730.05	„
55 — Cemil Tuna ve Hikmet Gün	240.591.98	„
56 — Nebioğlu Matbaacılık ve Kâğıtçılık Ltd. Şti.	176.223.57	„
57 — Nuri Galip Sert	221.684.51	„
58 — Ökteman Maden İşleri Ltd. Şti.	497.164.60	„
59 — Profil-İş Alüminyum San.	344.479.82	„
60 — Roza Filazof	1.272.684.45	„
61 — Ser Ticaret	1.825.272.50	„
62 — Safina San. Finansman A.Ş.	594.233.00	„
63 — Som Taş Mermer San. Ltd. Şti.	348.178.12	„
64 — Şark Lâstik Ltd. Şti.	1.038.209.20	„
65 — Tamiş Tic. ve San. A.Ş.	1.284.265.01	„